

Anna Aljanaki

18.05.2021 nr 4-2/07225

Vastus pöördumistele

Lugupeetud Anna Aljanaki

22. aprillil 2021. a toimunud kohtumisel andsite Tartu Linnavalitsusele üle petitsiooni "Peatada Tartu kesklinna pargi maharaiumine selleks, et ehitada SÜKU". 23. aprillil 2021. a edastasite linnavalitsusele lisaks alljärgnevad täiendavad küsimused seoses Keskpargi hoonestamisega.

I. Kuidas jõuti arusaamale, et pargi- ja haljasalade hõivamine hoonetega vastab linna arengudokumentidele jt pikemaajalistele eesmärkidele ning lepingutega võetud kohustustele keskkonnanohiu ja rohelise linnaplaneerimise vallas, sj kuidas tagatakse rohealade sidus võrgustik, kuidas tõstetakse pargi- ja haljasalade pindala linnaosades ja asumites ning mismoodi tõstetakse pargi- ja haljasalade kvaliteeti linnaelanike elukeskkonna jaoks?

II. Kui linn on otsustanud parki kultuurikeskuse ehitada, nimetab selle eesmärgiks linna tihendamist ja linnaraamatukogu ning kunstimuseumi ruumiprobleemi lahendamist ning näeb alust, et ülal loetletud põhimõtete ja arengueesmärkide suhtes teha reservatsioone, siis missuguste meetmetega kavatakse korvata linna arengudokumentides lubatud ja ootuspäraste hüvede kaotus linnaelanikele?

III. Kui eelnevad küsimused ei saa positiivset vastust, siis missuguseid kultuurikeskuse Keskparki ehitamise alternatiive linn kaalus ja on valmis kaaluma, missugustest põhimõtetest teiste asukohtade hindamisel lähtuti, missugune oli sisend ja missugused olid hindamiskriteeriumid asukohtade sobivuse hindamisel, kellelt telliti sellekohane uuring ja kus sellega tutvuda saab?

IV. Missugune on plaanitava kultuuri-, konverentsi- ja kogukonnakeskuse juhtimismudel ja kasutuseeskiri kogukonnaliikmete jaoks, missugused on garantiid, et tegemist on avaliku ruumiga, mis on avatuselt võrreldav pargialaga?

Vastuseks Teie pöördumistele selgitab Tartu Linnavalitsus järgmist.

Aktiivsed arutelud Tartu kesklinna arengu üle algasid 2010. aastal. Sel ajal oli selgelt näha, et Tartu kesklinna positsioon on märgatavalt nõrgenenud ülikooli, kaubanduspindade, töökohtade ja mitmesuguste teenuste hajumise tõttu linna äärealadele. Nii algatati kesklinna üldplaneering ja selle esimeses astmes kesklinna arengustrateegia koostamise protsess. Võimalikke arengutsenaariume oli mitmeid, kuid avalike arutelude tulemusel lepidi kokku, et Tartu kesklinnast kujundatakse ajaloolise ülikoolilinna, rahvusvahelisi tarku töökohti koondava nüüdisaegse ärikeskuse ning linna- ja piirkonnakeskuse sümbioos. See kõik kokku peab andma tulemuseks senisest palju tihedamalt hoonestatud ning aktiivsema inimtegevusega linnasüdame, millel on üleriigiline tähtsus kõrghariduse ja kultuuri kandjana ning regionaalne tähtsus halduskeskusena.

Järgnes kesklinna üldplaneeringu koostamine. Aktiivsed arutelud kesklinna tuleviku ning ka parkide hoonestamise teemal toimusid 2015. ja 2016. aastal. Sellest ajast alates on linnavalitsus lähtunud valitud arengustrateegiast, mis seab sihiks tuua kesklinna rohkem elu, seda tihendades.

Aruteludes oli oluline roll ka keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusel. [Keskkonnamõju hindamise aruandes](#) (vt [Lisa 8 Tartu kesklinna YP KSH aruanne kehtiv.pdf](#)) tunnustatakse üldplaneeringu peamist eesmärki, milleks on kesklinna elavana hoidmine, mis võimaldab linnaruumi jätkusuutlikku kasutust ja eeldab nii funktsionaalset kui ka hoonestuslikku tihendamist. Sealjuures on aruande põhjal haljasalade suurusest olulisem nende kvaliteet nii elurikkuse seisukohalt kui ka puhkealadena.

Linn kujundas avaliku debati tulemusena seisukoha, mis oli aluseks planeeritud lahendusele ja on seda praegugi, kui liigume edasi südalinna kultuurikeskuse loomise protsessiga.

Tartu Linnavalitsus on oma ruumilise arengu üldisemate suundumuste määratlemisel lähtunud ka üleriigilisest planeeringust „Eesti 2030+“, kus on rõhutatud linnade planeerimisel nende kompaktsuse säilitamise ja sisestruktuuride tihendamise vajadust.

Üldplaneeringuga kavandatakse Keskpargi osalist taashoonestamist. Keskpargi (Uueturu-Küüni-Poe-Vabaduse pst vaheline ala) pindala on 21 400 m². Sellest on üldplaneeringu alusel lubatud hoonestada alla poole, ülejäänud pargiosa säilib ja see moodustab kavandatava kultuurikeskusega ruumiliselt ühtse terviku.

Üldplaneering üksi ei anna siiski keskpargi krundi lõplikku lahendust. Kõige paremini keskkonda sobiv idee tuleb välja selgitada rahvusvahelisel arhitektuurivõistlusel ning see peab käsitlema haljastust, pargi kujundust ja hoonet tervikuna. Sobilikku ideed aluseks võttes koostatakse avalikkusega koostöös detailplaneering, mis näitab täpselt ära kõrghaljastuse asukohad, hoone paiknemise maaüksusel, lahendab ligipääsuteede ja parkimiskorralduse küsimused.

Kuigi kavandatav südalinna kultuurikeskus on planeeritud ehitada parki, mitte pargi asemele, on selge, et Keskpargi haljastuse võib väheneda mahult, kuid kindlasti mitte kvaliteedilt. Tartu linn pöörab haljastuse kvaliteedile kogu linna territooriumil aina enam tähelepanu, kuid see on üks komponent tervikpildis ja ei saa olla ainukeseks aluseks olulise strateegilise otsuse langetamisel.

Südalinna kultuurikeskuse ehitust on Tartusse planeeritud juba väga pikalt ning väga paljude arutelude ja analüüside kaudu jõutud siiski parima asukohani Keskpargis. Magistri tn ja Vabaduse pst vahelisel alal 2011. aastal toimunud arhitektuurikonkurss näitas, et kõnealusele parklaalale koos olemasoleva hoonega on võimatu ära paigutada neid funktsioone, mida tänapäevane raamatukogu ja kunstimuuseum vajaks. Aruteludes väga sageli kultuurikeskuse asukohaks pakutud Holmi kvartalis kuulub linnale vaid väike osa. Linn peab kunstimuuseumi ja linnaraamatukogu vääriliseks just Küüni tn ja Vabaduse pst vahelist ala.

Kultuurikeskuse juhtimismudelist on praeguses etapis veel vara rääkida. Küll on aga kindel, et ühishoone peakasutajateks on Tartu kunstimuuseum ja Tartu linnaraamatukogu. Raamatukogu on juba oma olemuselt asutus, kuhu peab alati olema lihtne ja käepärane tulla ning kindlasti lähtuvad uue hoone lahtiolekuajad ja juurdepääsetavus peamiselt just raamatukogu külastajatest. Kaasaegsed raamatukogud on lahti 7 päeva nädalas ja 24 tundi ööpäevas. Selline eesmärk on ka meil seatud.

Nagu praegugi on kõigil kogukonnaliikmetel võimalik minna linnaraamatukokku või kunstimuuseumisse, jääb see nii ka tulevases hoones. Soovime luua tarbimisvaba avaliku ruumi, kuhu kõik on oodatud ja kus end hästi tunda. Seda kõigil aastaegadel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Klaas

linnapea